

Grunnlag for utforming av ny intern budsjettmodell

Dokumentet er bygd opp i fire deler;

- I del I presenteres en foreløpig simulering på institusjonsnivå etter KDs modell (med gitte forutsetninger), sammen med tre varianter til intern budsjettmodell som ligger i høringsrapporten fra arbeidsgruppa
- Del II inneholder en kort oppsummering av høringsinnspillene fra enhetene
- Del III inneholder anbefalinger fra rektor basert på rapport, simulering og høringer, samt en oppstilling av sentrale spørsmål som gjenstår å avklare og der rektor ønsker å gi styret anledning til en overordnet diskusjon før anbefalinger (evt. ulike alternativer) forberedes til neste styremøte i mars 2024.
- Del IV inneholder en kort beskrivelse av veien videre og tidslinja i den helhetlige budsjettprosessen ved UiT

I. Ny budsjettmodell

Mandat for arbeidet

UiT er en kompleks organisasjon med et bredt målbilde og det er en rekke ordninger som er avgjørende for om vi når de ambisjoner og mål som er beskrevet i UITs strategi *Eallju - Drivkraft i nord* og i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. Budsjettmodellen er en av disse, samme er andre styringsmekanismer som blant annet dialogmøter, lederavtaler, oppfølging av mål og resultatkrav, ansattes arbeidsvilkår, osv.

UiT er underlagt statlig mål og resultatstyring. Metodikken handler om å sette mål, følge opp om målene nås, og bruke informasjon til læring, styring og kontroll. Virksomhetsstyringen ved UiT er bygd opp rundt denne metodikken. Finansering av virksomheten skjer gjennom en kombinasjon av rammefinansiering og direktetildeling i de årlige budsjettvedtakene, samt følges av mål og resultatkrav og årlige tilbakerapporteringer.

I mandatet for arbeidet med revisjon av budsjettmodellen heter det at modellen skal:

- ivareta prinsipper for god virksomhetsstyring, spesielt kobling mellom strategi, planer og budsjett
- inneha elementer av rammefinansiering, og at hensiktsmessigheten av dette vurderes
- inneha mekanismer for å sikre tilstrekkelig midler til å ivareta drift, nødvendig infrastruktur, omstilling og strategiske prioriteringer
- inneha mekanismer for omfordeling av studieplasser
- inneha mekanismer som understøtter en styrking av eksternøkonomien, og
- modellen må ivareta andre anbefalinger gitt i prosjektet Styrking av økonomistyringen ved UiT

Simuleringer

Rektor har fått foretatt en simulering av tildelt inntektsramme for 2024 fra Kunnskapsdepartementet etter gammel og ny modell på institusjonsnivå. Det er forbundet usikkerhet med denne simuleringen da vi ikke har innsikt i innplasseringen av studieprogram i de tre nye kategoriene. I simuleringen er stykkprisen oppgitt i heftet *Orientering om statsbudsjettet for 2024 for universitet og høgskular*¹ benyttet. Simuleringen gir en klar indikasjon på retning og sentrale utslag av ny modell. Den viser for det første at institusjonen som helhet blir noe mindre resultatutsatt (basis blir større og resultatdelen mindre målt i andel av totalbevilgningen). Samtidig viser simuleringen at andel midler over studiepoengproduksjonen vil utgjøre en større andel enn i eksisterende modell (om lag 200 mill. kr mer, gitt forutsetningene over). Dette betyr at om man fortsetter å la viderefordelingen til fakultetene være på 75% (som i dagens modell ved UiT) vil det skje en betydelig styrking av resultattildelingen (i kroner) til enheter med høy studiepoengproduksjon. Ønsker man å holde tildelingen over denne komponenten på samme nivå (i kroner) som i dag, må man altså justere satsene og den prosentvise viderefordelingen ned.

En annen ting å merke seg fra simuleringen av nytt finansieringssystem under er at den nye nasjonale resultatindikatoren for fullføring av studieprogram er basert på satser som gir veldig liten uttelling i form av penger til institusjonene. Selv med en markant resultatforbedring vil tildelingen til UiT i fremtiden utgjøre en svært liten del av den samlede inntektsrammen. Rektor mener dette gjør den lite egnet til bruk i en intern budsjettmodell på UiT (se anbefalinger nedenfor).

Gammelt finansieringssystem bevilgning 2024 (tall i hele 1000)	
Studiepoeng	722 045
Utteksling	11 482
Doktorgrader	57 356
Kandidater	186 930
Beregnet åpen ramme	977 813
Publiseringspoeng	53 589
EU-midler	39 615
NFR og RFF-midler	25 733
BOA-inntekter	35 935
Beregnet lukket ramme	154 871
Sum resultatuttelling	1 132 685
Basisbevilgning (utledet av sum resultatuttelling)	2 928 374
Samlet tildeling UiT	4 061 059

---

¹ [v2-orientering-om-statsbudsjettet-2024-for-universiteter-og-hogskular.pdf \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/v2-orientering-om-statsbudsjettet-2024-for-universiteter-og-hogskular/pdf)

Nytt finansieringssystem bevilgning 2024 (tall i hele 1000)	
Studiepoeng	951 771
Doktorgradsindikatoren	57 356
Fullføring av studieprogram	3 221
Sum resultatuttelling	1 012 348
Basisbevilgning (utledet av sum resultatuttelling)	3 048 711
Samlet tildeling UiT	4 061 059

Tre ulike «modeller» for fordeling av inntektsrammen fra KD til enheter under styret

I høringsrapporten (kap. 4) er det anbefalt at UiT sin nye budsjettmodell skal bestå av de samme tre hovedkomponentene som den nasjonale modellen er bygd opp etter: En *basiskomponent*, en *resultatbasert* komponent, og en komponent for *særskilte og øremerkede midler*. Disse komponentene kan settes sammen med ulik vekting og styrke.

Rapporten drøfter tre ulike tilnærminger og modeller for dette:

- **Modell A: Strategisk styring gjennom (prioritering av) basisbevilgningen**
Modellen har som grunnlag at strategiske mål best oppnås ved at tydelige mål- og resultatkrav kombineres med en høyest mulig basisbevilgning, som gir mest mulig rom for prioriteringer ved den enkelte enhet i styringsdialogen med rektor.
- **Modell B: Strategisk styring gjennom (prioritering av) resultatkomponenten**
Denne modellen har som grunnlag at strategiske mål best oppnås ved at tydelige mål- og resultatkrav kombineres med sterke økonomiske insentiver knyttet til relevante resultatindikatorer.
- **Modell C: Strategisk styring gjennom (prioritering av) øremerkede midler**
Denne modellen har som grunnlag at strategiske mål best oppnås ved at tydelige mål- og resultatkrav kombineres med større øremerkede satsinger på områder der særskilt innsats er viktig for at målene skal nås.

Alle modellene speiler den nasjonale modellen og vil i prinsippet kunne ivareta UiTs egen art og gi rom for omstilling, men på ulike måter.

Modellene er vurdert iht føringer i mandatet som forholdet til den nasjonale modellen, grad av rammefinansiering, og hvordan modellen vil kunne virke for å styrke vår evne til å oppnå økt ekstern finansiering eller omfordele midler til studieplasser. Disse momentene er gjengitt på de to neste sidene.

	Modell A	Modell B	Modell C
Forholdet til den nasjonale modellen	Stor grad av videreføring av den nasjonale modellen, men resultatkomponenten er tatt ned til 50% av KDs stykkpriser.	Mindre grad av videreføring av det nasjonale systemet gjennom at en større andel av inntektsrammen gjøres resultatavhengig.	Lavere grad av videreføring av det nasjonale finansieringssystemet gjennom at en større andel av inntektsrammen tildeles som særskilte og øremerkede midler.
Realisering av strategien	Modell A bygger på troen på at UiTs ambisjoner og mål best realiseres gjennom at enheter på nivå 2 gis et større handlingsrom (og ansvar) for utvikling og prioritering av faglig aktivitet. Styringsevnen må i større grad følges opp gjennom andre mekanismer, enn i selve budsjettmodellen (tillitsreformens intensjoner). Et eksempel på dette er oppfølging på mål og resultatkrav.	Modell B bygger på troen på at UiTs ambisjoner og mål best realiseres gjennom et høyt fokus på resultattildelinger som insitament for måloppnåelse.	I modell C kan tildeling og budsjettering av særskilte og øremerkede midler legges tett opp til strategien.
Grad av ramme-finansiering	Stor grad av rammefinansiering fra universitetsstyret til underliggende enheter (fakultet, UMAK og UB).	Inntektsrammen vil i større grad være resultatutsatt, ergo vil modellen påvirke graden av handlingsrom på nivå 2.	Lavere grad av rammefinansiering fordi det er en større andel av direktetildelinger.
Omfordeling av midler til studieplasser	Omfordeling av midler til studieplasser vil i hovedsak måtte skje ved justering av enhetenes basis.	I en modell med prioritering av resultatmidler vil omfordeling skje automatisk og etterskuddsvis basert på utvikling i avlagte studiepoeng. UiT kan også velge å styrke enkeltindikatorer (for eksempel visse utdanningskategorier) for å fremme ønsket utvikling.	I en modell med prioritering av særskilte og øremerkede midler vil omstillingsmidler kunne brukes til finansiere større omlegginger eller å kunne starte nye studietilbud i påvente av at "gamle" fases ut.

	Modell A	Modell B	Modell C
Styrking av eksternøkonomien	<p>UiT talent er i modellen videreført som et felles internt virkemiddelapparat for å fremme ekstern finansiering</p> <p>Enhetene vil ellers i stor grad måtte gjøre egne prioriteringer med hensyn på hva som skal til for å øke andel ekstern finansiering.</p>	<p>UiT talent er i modellen videreført som et felles internt virkemiddelapparat for å fremme ekstern finansiering</p> <p>Dersom det legges inn egne resultatindikatorer for eksternfinansiering (eks. EU-midler) vil dette kunne gi sterke insentiver og belønningsmekanismer for å øke de eksterne inntektene og aktiviteten opp mot eksterne finansieringskilder.</p>	<p>UiT talent er i modellen videreført som et felles internt virkemiddelapparat for å fremme ekstern finansiering</p> <p>Flere av de andre sørskilte tildelingene kan også rettes inn mot å stimulere til eller forsterke et fagmiljøes arbeid med å bygge opp et eksellent miljø for å kunne hevde seg på eksterne konkurransearenaer</p>
Andre forhold	<p>En slik modell er svak med tanke på direkte styring hvor styret kan prioritere budsjettmidler knyttet til konkrete tiltak og målrettet aktivitet. Fordi resultat- og insentivdel også har lavt omfang, mangler modellen også sterke indirekte styringsmekanismer gjennom insentiver. Med en høy basis må andre styringsmekanismer vektlegges tyngre for styring og ledelse av institusjonen, som bl a resultatkrav knyttet til bevilgningen, dialogmøter og oppfølging av disse, ledersamtaler, skriftlige rapporter, mv.</p>	<p>En slik modell har fokus på mål- og resultatoppnåelse gjennom en tro på at insentiver påvirker handling/atferd. Modellen er svakere på direkte styring hvor budsjett knyttes til konkrete tiltak og målrettet aktivitet, men sterk på indirekte styringsmekanismer gjennom bruk av insentiver.</p>	<p>Modellen er sterk mht direkte styring hvor budsjettmidler knyttes til konkrete tiltak og prioritert aktivitet, mens den økonomiske effekten av insentivdelen er noe dempet.</p> <p>Modellen inkluderer insentiver i lukket ramme på forskning (ekstern virksomhet og andel publikasjoner). I dette forslaget får vi en modell med insentiver både for forskning og utdanning.</p>

II. Høringsinnspill

Det har innen høringsfristen 24.01.2024 kommet svar fra alle faglige enheter, tjenestemannsorganisasjonene ved NTL og Akademikerne. Hovedtrekkene i høringene er oppsummert i tabellen under, og alle høringssvar følger i sin helhet i vedlagt.

Oppsummering av høringsinnspill fra enheter og organisasjonen	
Forholdet til den nasjonale modellen:	<p>Alle høringsinnspill støtter en stor grad av videreføring av den nasjonale modellen, og med de samme tre hovedkomponentene.</p> <p>Gjennomgående viser høringssvarene at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Basis bør utgjøre den største komponenten, og konkrete forslag tilsier at denne som minimum bør utgjøre 60% av fakultetets interne budsjetttramme. - Resultatindikatorene i nasjonal modell bør videreføres internt, og UiT bør ikke legge inn egne indikatorer, med ekstern finansiering som bør vurderes (se nedenfor). - Noen enheter ønsker egen indikator på EU i lukket ramme, men uten at dette gir et entydig bilde fra de innkomne svarene. Se nærmere omtale under pkt eksternfinansiering lenger ned i dokumentet. - Ett fakultet svarer positivt på at budsjettmodellen bør ha en indikator på gjennomføring. - Flere enheter foreslår en intern videreføring med 70-80% av KDs satser på resultatindikatorene. Dette for å dempe årlige svingninger i resultat-tildelingen.
Realisering av strategien:	<p>Høringssvarene ser entydig positivt på at budsjettmodellen er en del av virksomhetsstyringen, slik at budsjettfordelingen også blir et verktøy for økt måloppnåelse. Det påpekes at dette i hovedsakelig må skje gjennom et visst nivå på strategiske og øremerkede midler, som bør bidra til støtte opp om ønskede endringer og realisering av viktige satsinger.</p> <p>Høringene gir et entydig bilde på at disse midlene ikke bør omfatte for mange ulike ordninger med omfattende søknadsordninger, men videreføres med tilnærmet lik innretning som dagens ordning med UiT Talent, rekrutteringsstillinger og midler til omstilling og særskilte satsinger.</p> <p>Budsjettmodellen alene kan ikke løse alle utfordringer og alene bidra til måloppnåelse. Andre styringsmekanismer som f.eks dialogmøter, mål- og resultatkrav, årsplaner og langtidsplaner er de viktigste elementene.</p>

Oppsummering av høringsinnspill fra enheter og organisasjonen

Grad av ramme- finansiering:

Høringene gir et entydig bilde av at basis bør utgjøre den største komponenten i budsjettmodellen. Stabile rammevilkår, langsiktighet og finansiering av grunnleggende aktivitet inkl. personalkostnader og infrastruktur, er sentrale begrunnelser.

Innkomne innspill gir et noe variert bilde av hvor stor denne bør være, og konkrete forslag tilsier mellom 60 og 80% av enhetens totalramme.

Flere enheter foreslår en basisdel på om lag 60% og begrunner dette med;

- En for høy basis vil gjøre det svært krevende med omprioriteringer og omfordelinger på tvers av enheter. Ikke ønskelig at høy andel basis går på bekostning av strategisk handlingsrom og omstillingsevne.
- Videreføring av budsjettkutt for sektoren vil ramme basis, i tillegg til at interne omdisponeringer også fører til kutt i basis.

Enheter som foreslår en basisdel på 70-80%, begrunner dette slik:

- Høy basis gir forutsigbarhet og mer rom for lokale prioriteringer på den enkelte enhet og nødvendig handlingsrom for strategiske prioriteringer på enhetene.

Omfordeling av midler til studieplasser:

Innkomne høringssvar gir et entydig bilde på at intern budsjettmodell må inneha mekanismer for omstilling, inkludert midler og mekanismer i forbindelse med porteføljeplanen.

Imidlertid gis det ikke noe entydig bilde av hvilke mekanismer dette bør være (avsetning av midler eller automatisk omfordeling i modellen), men den ene mekanismen utelukker ikke den andre samt at det bør utarbeides klare retningslinjer/prinsipper som skal gjelde.

Flere innspill poengterer at beslutning om omfordeling av midler enten bør gjøres gjennom vedtak i fakultetsstyrene (internt på fakultetene) eller universitetsstyret (på tvers av fakultetene), slik at det tas et aktivt valg i forhold til opptrapping eller nedtrapping/utfasing av aktivitet.

Konsekvensene av vedtak må tydelig fremkomme. Porteføljesaken berører ikke budsjettmodellen i seg selv, men mer en plan for justering av basis for de som blir berørt.

Det poengteres også viktigheten av at porteføljesaken innføres i tråd med langsiktig plan, slik at enhetene gis tid til omstilling.

Oppsummering av høringsinnspill fra enheter og organisasjonen

Styrking av ekstern-økonomien:

Høringene er tydelig på at bortfall av forskningsinsentivene ikke må redusere satsing og omfang på UiTs forsknings- og eksternfinansierte aktivitet.

Selv om det er et generelt ønske om færrest mulig interne indikatorer ut over de som er i den nasjonale modellen, er det likevel flere som problematiserer bortfallet av forskningsinsentivene i den nasjonale modellen, og at UiT bør vurdere å innføre egne indikatorer. I den forbindelse pekes det spesielt på EU.

Høringene gir ikke noe entydig svar på om denne bør være i åpen eller lukket ramme. Forslag til størrelse på denne varierer også, hvor noen argumenterer for at en EU-indikator bør gi høy intern budsjett-uttelling, men andre innspill går i motsatt retning.

Det nevnes flere dilemmaer ved å innføre egne indikatorer ut over de som er i det nasjonale systemet;

- Siden det ikke bevilges budsjettmidler til dette i nasjonalt system, må midlene hentes fra andre områder i UiTs interne budsjett-ramme.
- Lave satser kan gi et feilaktig inntrykk av størrelsesforholdet mellom utdanning og forskning og gjenspeiler ikke reelt aktivitetsnivå og arbeidsinnsats.
- For høye satser kan fungere som en hvilepute i arbeidet med å nå mål om økte eksterne midler.

Argumenter mot å innføre egne forskningsinsentiver fremhever andre mekanismer for prioritering av forskning og ekstern finansiering. For eksempel kan dette løses ved tildeling av strategiske midler, hvor UiT Talent, rekrutteringsstillinger, FoU-termin og lønnstilskudd og midler til dekning av egeninnsats i større eksternfinansierte prosjekter.

Andre forhold:

Noen uttrykker støtte til at resultatkomponentene ikke kan videreføres på individnivå. Dette bør løses gjennom økte krav til ledelse og medarbeideroppfølging.

Det er ønskelig å finne løsninger på utfordringer knyttet til insentiver for samarbeid, slik at internfakturering og administrativt merarbeid kan unngås. Denne påvirkes imidlertid ikke av modellvalg.

Noen problematiserer størrelsen på sentralt dekningsbidrag, og meningene om dette er for høyt eller for lavt, spriker.

Oppsummering av høringsinnspill fra enheter og organisasjonen

De fleste høringsinnspillene omtaler ordningen med fordeling av midler til rekrutteringsstillinger. Enkelte fakultet/enheter støtter en videreføring av dagens ordning der alle rekrutteringsstillinger i bevilgningsøkonomien fordeles ut fra en sentral pool, mens andre argumenterer for at ordningen helt eller delvis bør endres. Andre argumenterer for at midler til rekrutteringsstillinger som i dag nøkkelfordeles bør legges i basis.

Øvrige momenter:

- De fleste høringsuttalelsene støtter rapportens forslag om håndtering av internhusleieordningen.
- Det påpekes fra IVT-fak at forvaltning og drift av campus utenfor Tromsøya ikke er ivaretatt på en god måte i høringsrapporten.
- NT-fak etterlyser finansiering ved vedtak om å legge studietilbud utenfor campus.
- Det påpekes fra enkelte enheter at det er behov for at UiT rigger en prosess for omstilling, samt at det etableres et sett kriterier som grunnlag for omdisponeringer.
- Flere enheter påpeker en forventning om at kostnadsnivået på fellesutgifter og administrasjonen holdes nede, samtidig som at modellen må ivareta behovene for felles infrastruktur og IT.
- Flere innspill støtter at det etableres felles retningslinjer for finansiering av felles infrastruktur (utenfor budsjettmodellen), inkl bygg og IT. Skissert løsning i rapporten knyttet til IT/AV er et godt utgangspunkt.
- Ivaretagelse av desentraliserte og fleksible utdanningstilbud i modellen; er disse tilbudene tilstrekkelig ivaretatt?
- Brukerbetaling og internfakturering vs fordeling/omfordeling i budsjettprosessen. Generelt ikke ønske om stort omfang av internfakturering.

III.   **Anbefalinger fra rektor og spørsmål til videre diskusjon**

Basert på rapporten, simuleringen og høringsinnspillene vil rektor gi styret anbefalinger om valg av grunnmodell samt innretning av de enkelte komponentene. Innretningen av komponentene er ikke ment å være fullstendige, men er anbefalinger som avklarer flere vesentlige momenter/spørsmål. Dersom styret følger rektors anbefalinger er det rimelig at man avgrenser den videre diskusjonen og konsentrerer denne om et sett av spørsmål og problemstillinger som naturlig følger av disse anbefalingene. Rektor har redegjort for dette under og i den PP-presentasjonen som er lagt ved som et eget vedlegg.

I rapporten, høringsinnspillene og oppsummeringen av disse vil styret finne relevante og gode diskusjoner av de ulike spørsmålene.

1.   Anbefaling av grunnmodell

Anbefaling

Grunnmodellen med tre komponenter (*særskilte og øremerkede midler, resultatmidler og basis*) anbefales brukt for budsjettering av inntektsrammen fra KD.

Begrunnelse

Både rapporten og høringen har gitt entydig støtte til at grunnmodellen med disse tre komponentene bør benyttes for budsjettering av inntektsrammen fra KD. De alternativene som har vært diskutert i rapporten (splitting av forsknings- og utdanningsbevilgning) fremstår ikke som ønskelige eller praktisk gjennomførbare.

Sentrale spørsmål til diskusjon

Dersom styret velger grunnmodellen vil det viktigste spørsmålet være hvilke overordnede styringsprinsipper som innenfor denne modellen skal vektlegges mest (og eventuelt kombineres):

- Strategisk styring gjennom prioritering av basisbevilgningen?
- Strategisk styring gjennom prioritering av resultatkomponenten?
- Strategisk styring gjennom prioritering av særskilte og øremerkede midler?

2.   Anbefalinger til innretning av de enkelte komponentene

a)   *Særskilte og øremerkede midler*

Anbefaling

Det anbefales at komponenten for særskilte og øremerkede midler (som et minimum) skal omfatte:

- UiT Talent
- En prosentvis årlig avsetning øremerket omstilling
- Øremerkede rekrutteringsstillinger

Begrunnelse

UiT Talent er allerede vedtatt opprettet av styret som et virkemiddel for å fremme konkurransedyktige fagmiljø og ekstern finansiering. Styret har i arbeidet med strategi og virksomhetsstyring vært opptatt av at det er nødvendig å gjøre tydelige prioriteringer i årene som kommer, og har allerede igangsatt en større omstilling av studieporteføljen. Både rapporten og høringsinnspillene peker på betydningen av at det i de årlige budsjettvedtakene må være midler tilgjengelig til omstilling. Den enkleste måten å kople dette til en budsjettmodell på, er å la modellen ha en mekanisme som gjør at en viss prosentandel av den årlige inntektsrammen fra KD settes av til omstilling. Både rapporten fra arbeidsgruppen, høringene og prosessen med gjennomgang av porteføljen peker på at selve disponeringen av slike omstillingsmidler ikke bør skje rent mekanisk, men være et resultat av konkrete vurderinger gjennom de årlige budsjettprosessene. For omfordeling av midler til studieplasser bør det utarbeides egne retningslinjer som kan komme til anvendelse i budsjettprosessene.

Rektor mener det er gode grunner for å videreføre den etablerte ordningen der en viss andel av rekrutteringsstillingene er tilgjengelig for øremerket (strategisk) tildeling gjennom en sentral pool. Enkelte av virkemidlene i UiT Talent forutsetter at slike stillinger er tilgjengelige. Ordningen er også gunstig for lettere å kunne innfri UiTs forpliktelser i større prosjekter og gi et årlig handlingsrom for rektor/daglig ledelse. Ingen høringsinstanser har heller problematisert denne ordningen.

Sentrale spørsmål til diskusjon

Dersom styret slutter seg til rektors anbefaling, vil følgende spørsmål være de mest sentrale:

- Hva skal være det prosentvise nivået på den budsjettmessige omstillingsmekanismen?
- Skal øvrige rekrutteringsstillinger legges til fakultetene som en særskilt basistildeling (med justerbare måltall), eller skal UiT videreføre en ordning med en sentral pool og nøkkelfordeling av disse?
- Skal andre elementer inngå i komponenten for særskilte og øremerkede tildelinger?
  - o Investeringsmidler til bygg og IKT-infrastruktur (som i dag)?
  - o Andre øremerkede bevilgninger?

b) Resultatkomponenten

Anbefaling

Komponenten for resultatmidler skal som et minimum omfatte:

- Studiepoengproduksjon videreført med x % av nasjonal sats
- Avlagte doktorgrader videreført med x % av nasjonal sats

Den nasjonale indikatoren for fullføring av studieprogram skal ikke benyttes i UiTs modell

Begrunnelse

Både rapporten og høringene gir støtte til videreføring av de nasjonale indikatorene som er i den nye finansieringsmodellen for UH-sektoren. Rektor slutter seg til de overordnede vurderingene som er gjort av dette, men vil basert på simuleringen som er foretatt likevel anbefale at den nye indikatoren

for fullføring av studieprogram ikke blir en del av UiTs modell. En viderefordeling av samlede resultatinntekter på +/- 3,2 mill. til de interne grunnenhetene vil verken kunne gi insitamenter eller sikre finansiering av vesentlig aktivitet (slik de to andre indikatorene gjør). Rektor anbefaler derfor at denne nasjonale indikatoren ikke benyttes i UiTs budsjettmodell.

Sentrale spørsmål til diskusjon

Dersom styret slutter seg til rektors anbefaling, vil følgende spørsmål være de mest sentrale:

- Hva skal være prosentsatsen for videreføring av de to resultatindikatorene fra nasjonal modell?
- Skal UiT innføre egne resultatindikatorer for EU-inntekter og/eller andre lokale parametere?

c) Basiskomponenten

Anbefaling

Basistildelingen til fakultetene skal bygge på 2024-rammen og skal utgjøre x % av enhetenes tildeling:

Følgende unntak og tillegg anbefales i tilknytning til basis for øvrige enheter:

- UiTs felleskostnader realbudsjetteres som foreslått i rapporten.
- Universitetsledelsen, Avdeling for organisasjon og økonomi, Avdeling for forskning, utdanning og formidling, Avdeling for IT og campusadministrasjonene foreslås finansiert gjennom en basisbevilgning.
- Ordningen med eget budsjett for drift og utvikling av universitetsbibliotek, og øremerket litteraturbudsjett videreføres. Begge postene finansieres gjennom en basisfinansiering og prisjusteres det enkelte år.
- Museumsvirksomheten skal fortsatt inngå som en del av UMAK sitt budsjett og prisjusteres det enkelte år
- Internhusleieordningen videreføres. Denne finansierer bl a drift av Avdeling for bygg og eiendom, i tillegg til ordinært vedlikehold av bygningsmessig infrastruktur.

Begrunnelse:

Det er rimelig at enheter som ikke har aktivitet som direkte påvirker resultatindikatorene bør finansieres gjennom en grunnbevilgning. Det anbefales derfor at disse i utgangspunktet finansieres over basiskomponenten. Både rapporten og høringsinnspillene gir bred tilslutning til disse anbefalingene. Både utredningen og høringen gir støtte til å videreføre husleieordningen.

Høringene spriker i vurderingen av hvor høyt nivå fakultetene skal ha på sin basistildeling (fra 60 til 75%).

Sentrale spørsmål til diskusjon

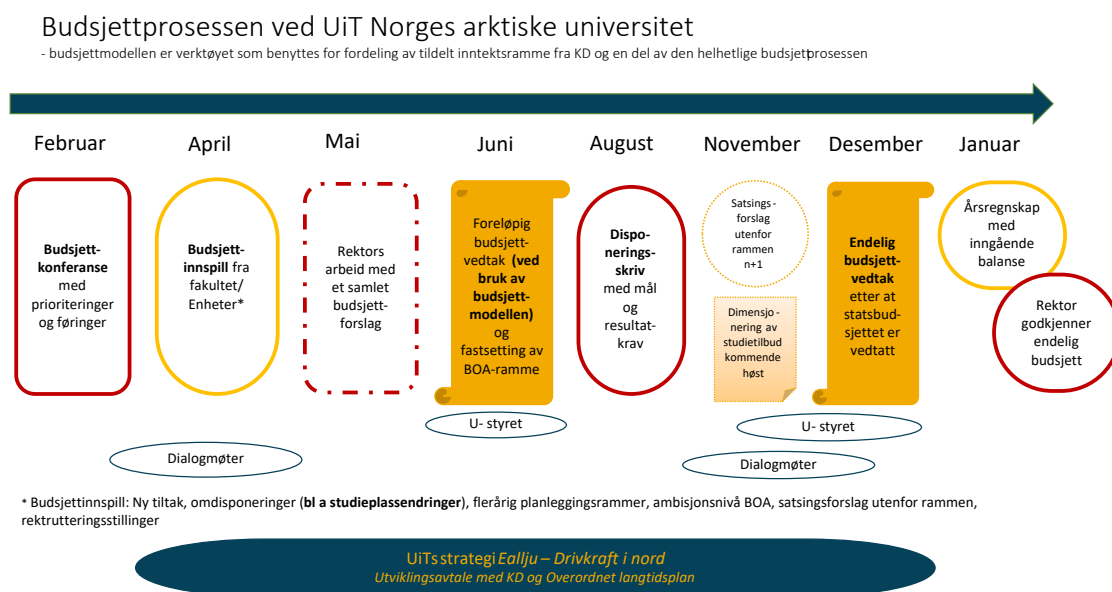
Dersom styret slutter seg til rektors anbefaling, vil følgende spørsmål være de mest sentrale:

- Hvor høyt er det ønskelig å ha nivået på basistildelingen til fakultetene (høy: 75%, lav: 60%)?
- Skal basistildelingen også omfatte midler til rekrutteringsstillinger som i dag nøkkelfordeles?

IV. Oppsummering og tidsplan videre

Rektor legger opp til en endelig behandling av ny budsjettmodell i mars 2024. Vedtaket vil være avgjørende for hvordan et nytt «utgangspunkt» settes, dvs en konvertering av 2024 rammene over i en ny modell for enheter under styret. Før dette kan foretas må de ulike komponentene og vektingen mellom disse og evt. resultatindikatorer besluttet. Modellene vil så være gjeldende for foreløpig budsjettvedtak for kalenderåret 2025, som legges fram for universitetsstyret i juni 2024.

Budsjettmodellen er den del av den helhetlige budsjettprosessen ved UiT. Universitetsstyret har i sak S28/22 vedtatt årshjul for virksomhetsstyringen ved UiT. I vedtatt årshjul har budsjettprosessen følgende overordnet tidslinje:

Arbeidet med kommende års budsjett har oppstart med rektors budsjettkonferanse medio februar, hvor føringer og prioriteringer blir presentert (inkl. forventninger til endringer i bl a porteføljen). Fakultetene har frist til april med å komme med evt. innspill og/eller endringer. Foreløpig budsjettvedtak gjøres i juni og deretter sender rektor ut et disponeringsskriv. Disponeringsskrivet inneholder også mål- og resultatkrav til enheter under styret. Endelig budsjettvedtak gjøres i etterkant av at forslag til statsbudsjettet er kjent.